

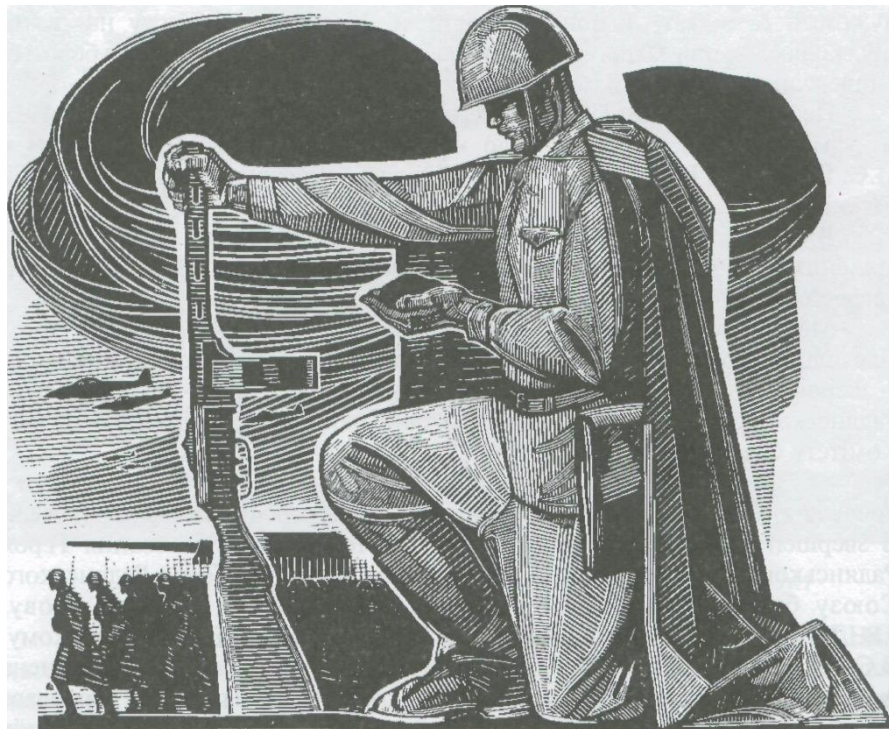
Обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара

Відділ у справах розвитку
дитячих бібліотек і маркетингу

Дайджест

„Нащадки пам’ять бережуть”

(за матеріалами обласної акції)

м. Кіровоград,
2005

О. Котова
провідний
бібліотекар відділу у
справах розвитку
дитячих бібліотек і
маркетингу

Щороку в травні ми відзначаємо *День Перемоги*. Дорогою ціною заплатив український народ за участь у найстрашнішій за всю світову історію війні 1941-1945 рр. Не щезне в пам'яті людській, не йде в забуття великий подвиг і велика трагедія нашого народу – його битва, його перемога над фашистами. Можна по-різному ставитися до Великої Вітчизняної війни, по-різному її називати, але хіба можна забути тих, хто поліг у боях, хто віддав своє життя для щастя інших. Обласна акція “Нащадки пам'ять бережуть” – це лише маленька часточка великої пошани полеглим та живим, хто відстоював Перемогу у цій страшній війні.

Відповідно до плану роботи управління культури облдержадміністрації на 2005 рік та з метою виховання у підростаючого покоління патріотичних та національних почуттів, поваги до героїзму, доблесті та шанобливого ставлення до людей похилого віку, учасників Великої Вітчизняної війни; популяризації у бібліотеках літератури про героїчний подвиг українського народу у роки Великої Вітчизняної війни бібліотеки області з *25 квітня по 20 травня 2005 р.* взяли участь у проведенні *обласної акції “Нащадки пам'ять бережуть”*, присвяченої 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні та відзначенню Року ветеранів в Україні.

Урочисте відкриття обласної акції відбулось 25 квітня 2005 року в обласній бібліотеці для дітей ім. А.П.Гайдара. Привітати учасників та гостей заходу прийшли представники управління культури облдержадміністрації, ветеран Великої Вітчизняної війни – Полетаєв Олександр Іванович та вихованці обласного центру дитячо-юнацької творчості. Під час заходу лунали пісні років Великої Вітчизняної війни, спогади учасника подій тих днів, а також вірші про війну у виконанні читачів бібліотеки та членів театральної студії “Маска” обласного центру дитячо-юнацької творчості.

Працівники обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара в рамках акції підготували та провели ряд заходів, що сприяли вшануванню пам'яті тих, хто загинув в роки Великої Вітчизняної війни, всіх учасників захисту Батьківщини, виховуванню в підростаючого покоління поваги до героїчних подвигів співвітчизників, гуманізму, патріотичних та національних почуттів.

Користувачі старшого шкільного віку відвідали урок історії на тему: “За покликом обов'язку”, під час якого дізналися про партизанський рух на Кіровоградщині. Урок пам'яті “Обпалені війною жіночі долі” познайомив

школярів з нелегкими жіночими долями, діти слухали цікаві розповіді та обговорювали можливість героїчних вчинків в наш час. Вечір пам'яті “Війна в домі моєї родини” не залишив байдужим жодного учасника заходу, адже почуті історії були такими цікавими та вражаючими, тому що стосувались рідних людей. Завітавши на музичну годину “Живе відлуння грізної війни”, діти почули пісні тих полум'яних літ.

Для юних відвідувачів обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара було проведено ряд героїко-патріотичних читань “Пам'ятаймо минуле заради майбутнього”, зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни та огляди літератури, представленої на книжкових виставках на дану тему: “Славимо день Перемоги і будемо мир берегти”, “Заради життя на Землі”, “Хай горить вогонь пам'яті”, “В безсмерті Вітчизни навіки живі”, “Солдатській славі поклонись”.

Героїко-патріотичні читання відбулись також в Гайворонській РДБ на тему: “Вічна слава героям”, в Петрівській РДБ “Війні немає забуття”, в Голованівській РДБ “Дитинство, обпалене війною”, в Олександрійській ЦРБ “Флейти любові і сурми ненависті”, в Новоукраїнській РДБ “Незабутній біль війни”, у Верблюзькій сільській бібліотеці №2 Новгородківського району “Безсмертна пам'ять” .

Кожен рік віддаляє нас від тієї незабутньої і великої переможної весни 1945 року. Та живою і невмирущою є пам'ять про тих, хто ціною власного життя відстояв мир, свободу і незалежність Батьківщини, врятував світ від фашистської навали.

Ряд літературно-музичних композицій, дитячих ранків, годин-реквіємів, що сприяли вшануванню пам'яті учасників подій тих днів пройшли в бібліотеках нашої області, що обслуговують дітей. Це: “Подвиг Ваш безсмертний”, “І житиме вічно у серці народу переможний 45-й рік”, “Спасибі за життя, солдати перемоги” у Вільшанській РДБ, “У полум'ї вічного вогню” у Бобринецькій РДБ, “Попіл знищених стискає наші душі” в Олександрівській та Долинській РДБ, година поезії “Поезія моя, ти із окопів” у Гайворонській РДБ, “Діти на фронтах війни” у Новоархангельській РДБ, “Серця нашого біль” у Світловодській міській бібліотеці, “Доторкнись душею до подвигу”, “Коли Вітчизна накаже бути героєм” в бібліотеках-філіях м. Олександрія, “Перемоги тяжкий шлях” у Знам'янській МЦБ, “Рядки, опалені війною” у Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей.

В рамках акції в Центральній дитячій бібліотеці ім.Ю.Гагаріна м. Олександрія пройшов Тиждень пам'яті “Не забути нам цю дату, що покінчила з війною”, який був насичений літературними годинами, вечорами та зустрічами з ветеранами, свідками тих подій, дітьми війни.

Уроки історії, мужності та пам'яті “І знову мир, і знову тиша” пройшли у Вільшанській РДБ, “Була війна...” у Добровеличківській РДБ, “Довгими шляхами війни” у Бобринецькій РДБ, “Захистити мир на Землі” у Гайворонській РДБ, “Тільки пам'ять не сивіє”, “І біль, і пам'ять, і тривога” у Компаніївській РДБ, Пам'ятаємо героїв імена” у Новоархангельській РДБ,

“Весна 45 року...” в Маловисківській РДБ, “Діти – герої Великої Вітчизняної війни” у Знам’янській ЦРБ, “Пам’ять подвигу” в Онуфріївській РДБ, “Нас кликала совість” в Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей, “Герої поряд”, “Подвигу народу жити у віках” в бібліотеках м.Світловодська, “Народ пам’ятає, народ славить”, “І пам’ятає світ ветеранів” в бібліотеках Олександрійської МЦБС, “Ми Вас пам’ятаємо” в Знам’янській ЦМБ. У Кіровоградській ЦДБ “Вічна слава героям”, в Березівській бібліотеці-філії Олександрійського району “Йде травень крізь хвилини, дні і роки, несе нащадкам спогади свої”.

Усе далі, все глибше в історію відходить найжахливіша війна. Пісні, написані в роки війни, лунають тепер в радіоефірі, в телепрограмах під назвою “Пісні наших батьків”.

Гарна пісня завжди була вірним помічником бійця. З піснею він відпочивав у короткі години затишшя, згадував рідних та близьких. Пісня надихала на подвиги, лунала як виклик ворогові, як презирство до смерті. Траплялося, що її співали перед атакою, йдучи в бій. Нічого дивного: в музиці – душі людей та епох. Музика – це спогади і мрії. Музика – це вчора, сьогодні та завтра. А на фронті гарна задушевна пісня для мільйонів бійців стала гімном мужності, патріотизму, віри в Перемогу, адже вона адресована серцю людини, що відстоює честь і незалежність своєї Батьківщини зі зброєю в руках.

Музичні години, ранки та свята провели працівники Бобринецької РДБ, Голованівської РДБ, Добровеличківської РДБ, Кіровоградської районної бібліотеки для дорослих і дітей на теми: “У полум’ї вічного вогню”, “Пісні, обпалені війною”, “Пісні воєнних років”, “Їх співали в окопах”.

Літературно-музичні екскурси по місцях партизанської слави рідного краю “Відійшла війна в легенду” пройшли в Березівській, Добронадіївській бібліотеках-філіях Олександрійського району. З уроку історії “Партизанськими стежками Кіровоградщини”, що пройшов Новоукраїнській РДБ, читачі дізналися про з’єднання партизанських загонів під керівництвом Діброви Д.І., про кавалерійське партизанське об’єднання під командуванням Наумова М.І., члени якого здійснювали героїчні рейди по ворожих тилах на території Кіровоградської області.

Уроки історії, пам’яті “Партизани та підпільники. Партизанський рух на Кіровоградщині”, “Злочини фашистів” пройшли у Велико-Кам’янській та Велико-Чечеліївській сільських бібліотеках-філіях Новгородківського району.

Велика Вітчизняна війна пройшла через наші серця, стала частиною всенародної і сімейної пам’яті. Так, у Вільшанській РДБ було проведено бесіду на тему: “Солдат Перемоги – наш земляк”, у Розсохуватській сільській бібліотеці Новоархангельського району відбувся вечір-зустріч з земляками, які в роки війни були примусово вивезені до Німеччини “Незабутній біль війни”.

Велику пошукову роботу під девізом “Не згасне в пам’яті народній, твій вічний подвиг, воїне - герой” проведено Шишкінською сільською бібліотекою Новоукраїнського району. Читачами бібліотеки зібрано цікавий матеріал про своїх односельців – воїнів, що загинули, визволяючи рідне село на фронтах Великої Вітчизняної війни. Матеріали розміщені в “Альбомі пам’яті”. По матеріалам альбому проведено урок пам’яті “Без них не було б Перемоги”, на який було запрошено ветерана Ковальчука В.О.

Цікаві матеріали про своїх односельців, що пройшли фронтовими дорогами війни зібрали працівники Помічнлянської, Фурманівської, Глodosької сільських бібліотек Новоукраїнського району, які розмістили в “Альбомах пам’яті”. В Гарманівській сільській бібліотеці Компаніївського району читачі зібрали спогади ветеранів і оформили альбом “Подвигу жити вічно”.

Працівники Олександрівської РДБ підготували стенд “60-річчю Перемоги присвячується...”, на якому представили матеріали про учасників Великої Вітчизняної війни родом з Олександрівщини, а також розмістили малюнки учнів райцентру на дану тему.

Залученню учнівської молоді до знань про минуле свого краю, до вивчення історії сприяють засідання бібліотечних клубів та об’єднань за інтересами. Багато родин зібрав сімейний клуб “Світ родини”, що діє при Олександрійській РДБ, під час засідання на тему: “З тобою, роде мій орлиний, іду дорогами війни ”.

На засідання літературної вітальні “Доля з автографом війни” у Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей завітали ветеран Великої Вітчизняної війни Скляніченко Г.І. та в’язень концтабору Заксенхаузен Плахтій Ф.І. Юні читачі бібліотеки підготували для них літературну композицію-вітання “Спасибі вам, дорогі ветерани за Перемогу, за мир, за життя!”. Засідання клубу сімейного спілкування “Затишок” на тему: “І радість... І пісня... І пам’ять...” провели працівники Добровеличківської РДБ.

На засідання бібліотечного клубу “Ситуація”, що діє при обласній бібліотеці для дітей ім. А.П.Гайдара, були запрошені члени пошукового загону “Зірка”, що займається розкопками на території нашої області. Командир загону Бабушкін Олексій Сергійович розповів дітям про те, чим займається загін, про їхні останні знахідки, а також поділився планами на майбутнє. Цікава розповідь супроводжувалась переглядом представлених на стендах фотографій та знайдених експонатів, які можна було потримати в руках.

Під час акції в бібліотеках області, що обслуговують дітей, було представлено ряд книжкових виставок та викладок для організаторів дитячого читання. В обласній бібліотеці для дітей ім. А.П.Гайдара та Новгородківській РДБ проводилися презентації літератури для вчителів, вихователів, студентів представленої на книжкових викладках “Дев’яте травня – свято свят”, “Музи не мовчали” “Велика Вітчизняна війна в

художній літературі”. Викладка сценаріїв та методичних матеріалів “День пам’яті та надії” була представлена в Олександрійській ЦРБ.

Багато різноманітних книжкових виставок та викладок було організовано для дітей різних вікових категорій Наприклад, презентаціями книжкових виставок “Нам не забути ніколи” було розпочато обласну акцію в Кіровоградській ЦМДБ, “Солдатській славі вклонимось” в Добровеличківській РДБ, “Стоять обеліски й на них імена, які вкарбувала навіки війна” у Вільшанській РДБ, “Не обміліє пам’яті ріка – в серцях нащадків буде жити”, “Велика Вітчизняна очима письменників-земляків” в Олександрійській ЦРБ, “Нащадки пам’ять бережуть” в Олександрівській РДБ, “Ми думаємо за вас, хто не вернувся з битви, ми пам’ятаємо вас і через гори літ” в Онуфріївській РДБ.

Протягом акції користувачі мали можливість познайомитися з літературою представленою на виставках: “Не згасне в пам’яті той день” в Бобринецькій РДБ, “Україна в полум’ї війни” та “Пам’ять війни” в Долинській РДБ, “Шляхами мужності і слави” в Гайворонській РДБ, “Їх подвиги славні в віках, їх мужністю горді нащадки” в Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей, “Солдатській славі поклонись” в Олександрівській та Новгородківській РДБ, “Подвигу народу жити у віках” в Новоархангельській РДБ, “Дорогами війни – дорогами безсмертя” в Петрівській РДБ, “Пам’яттю цією живемо”, “Ще довго пам’яттю болітиме війна”, “Ідемо до обелісків, як на сповідь”, “Без права на забуття” в бібліотеках Олександрійської МЦБС “Вогонь пам’яті”, “Роки суворих випробувань” Знам’янської МЦБС, “І пам’ятає світ врятований”, “Жіночі долі”, “В полум’ї війни” в бібліотеках м.Світловодська, “Вогонь війни у пам’яті навечно”, “Війні немає забуття”, “Стала пам’ять людська обеліском” в Устинівській РДБ.

З метою популяризації літератури про Велику Вітчизняну війну проведено огляди книг “Серед братських могил у краю степовім” в Бобринецькій РДБ, “Пам’ять серця, чуєш, не згасай” в Добровеличківській РДБ, “Вогонь війни у пам’яті навечно” в Голованівській РДБ, “Шляхи мужності і слави”, “Україна в роки Великої Вітчизняної війни” в Компаніївській РДБ, “Наша біль – наша пам’ять”, “Нам пам’ять серця не дає покою”, “Війна на сторінках”, “Діти війни”, в бібліотеках Кіровоградської МЦБС, “За Батьківщину у боях вмирали, однаково дорослі і малі”, “Вони воювали за Знам’янку”, “Людина і народ на війні” (за творами О.Довженко) в бібліотеках Знам’янської МЦБС, “Вогнем гартоване слово” в бібліотеках м.Світловодська, “Шлях до Перемоги” в Ново-Андріївській сільській бібліотеці-філії Новгородківського району. Цикл оглядів літератури на тему: “Ніхто не забутий, ніщо не забуто” пройшов в Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей. В Побузькій міській бібліотеці для дітей Голованівського району проведено огляд літератури “Кличу живих” та годину пам’яті “Хай горить вогонь пам’яті”.

Нелегке наше сьогоднішнє не може заступити радості приходу весни, а разом з нею і Дня Перемоги. Цей день залишиться для нас назавжди

затмареним від гіркоти втрат і осяяний сонцем Перемоги. Його наближували, як могли, люди, котрим було дуже нелегко в ті вогненні літа і яким найважче сьогодні. У довічному боргу наше покоління і перед тими ветеранами війни, кому пощастило пройти через чорнило битв і дожити до світлого Дня Перемоги. Все менше їх залишається в життєвому строю. Даються взнаки і опалена війною молодість, сирі окопи і бліндажі, голод і холод, хвороби і рани. Їхні груди вкриті медалями, на скронях – сивина. Але вони пам'ятають ті страшні часи, хоч часто їм і не хочеться про них згадувати. Неможливо позбутися нав'язливої жахливої думки: а прийде ж день, коли піде з життя останній з цих літніх людей з орденами. Піде у вічність, понесе з собою живі спогади. Що ж лишиться після них? А залишиться Пам'ять. Саме тому в усіх бібліотеках, що взяли участь в обласній акції “Нащадки пам'ять бережуть” відбулись зустрічі з ветеранами та учасниками Великої Вітчизняної війни, з солдатськими вдовами.

Зустрічі з ветеранами війни на тему: “Живуть герої серед нас” пройшли в Добровеличківській РДБ, Олександрівській РДБ, в міській дитячій бібліотеці м. Світловодська, у Бобринецькій РДБ – “Пам'ятаємо, славимо, вшановуємо.”, у Вільшанській РДБ - “Крізь сто смертей пройшло твоє життя”, у Петровській РДБ – “Шляхами мужності і слави”, у м. Знам'янка – зустріч-спогад “Стежками війни”. На зустрічах поколінь “Шляхи мужності і слави” та “Про дні минулі, бойові” працівники та користувачі Долинської РДБ вшанували звитягу поколінь.

Бібліотекарі Новгородківської РДБ спільно з працівниками музею Історії району провели зустрічі з ветеранами на теми: “Тільки пам'ять не сивіє” та “Пам'ятаймо про минуле, заради майбутнього”, вони проходили в приміщенні дитячої бібліотеки та біля братської могили. На згадку про зустріч поколінь біля дитячої бібліотеки ветеранами війни та членами учнівського парламенту загальноосвітньої школи №1 посаджено дерева. Учасники заходу на тему: “З тобою роде мій, орлиний іду дорогами війни”, що відбувся в Мошоринській бібліотечній філії Знам'янського району, разом з ветеранами посадили дерева на алеї Слави.

Красносільська сільська бібліотека Олександрівського району провела зустріч з ветеранами на тему: “Ми йшли до тебе, Перемога!”.

Працівники Помічнрянської сільської бібліотеки Новоукраїнського району на вечір-спогад “Надія вмирає останньою, але пам'ять живе у віках”, запросили ветеранів Великої Вітчизняної війни Донець О.І. та Григор'єва С.Н. Бібліотекарі також провели значну пошукову роботу, за результатами якої оформили “Альбом ветеранської слави”.

Вечір-зустріч “Вони захищали наше майбутнє” був проведений працівниками Центральної бібліотеки для дітей ім. Ю.Гагаріна у м. Олександрія. Сторінку за сторінкою тих далеких грізних подій гортали діти – і смуток, і жах, і здивування в дитячих очах. На зустріч з ними завітав ветеран Великої Вітчизняної війни Заболотний В.І., який розповів дітям про буремні роки війни, і тих, хто часто ціною власного життя наближував жадану мить Перемоги.

Дізнатися більше про той суворий час допомогли школярам спогади ветерана Великої Вітчизняної війни Діброви Л.І., яка розповіла про свій бойовий шлях, про будні партизанського загону, що очолював її батько, командир Діброва І.Д. та про Олександрійське підпілля.

Не кожному ветерану сьогодні під силу самому вирушити до бібліотеки, тому в Кіровоградській ЦДБ естафету добрих справ “Радість ветеранам” члени клубу “Наталка” провели не лише в стінах бібліотеки, а й завітали до ветеранів додому. Дівчатка підготували міні-концерт, подарували сивочолим героям квіти. Зі сльозами на очах ветерани ділилися спогадами. Герой Радянського Союзу Гончаров С.Р. дістав з шафи мундир з медалями і розповів про кожну нагороду.

Травень сорок п'ятого був щедрим на тепло. Буйно квітував бузок, і величні пахучі оберемки його кидали солдатам, які поверталися в рідні краї з важких воєнних доріг. Як на них чекали! Чекали чоловіка, батька, коханого...

Не всі повернулися з воєнних доріг: чорні хустини печалі ще довго покривали передчасно посивілі голови солдатських вдов.

Скільки їх – молодих, вродливих, убитих горем – залишилося жити в самоті. Ніхто не вів тоді тієї сумної статистики.

Кажуть, що у війни – не жіноче обличчя, у неї обличчя вдови.

Бібліотека – філія №1 Кіровоградської МЦБС спільно з обласним краєзнавчим музеєм провела вечір-вшанування “Не жіноче обличчя війни”. З вступним словом “Данина пам'яті героям-визволителям” виступила співробітниця музею Дацька В.В. Присутні мали можливість переглянути відеофільм, знятий за матеріалами музею “Не жіноче обличчя війни”. Герої фільму – мужні жінки Кіровоградщини, ветерани Великої Вітчизняної війни – Довженко В.С., Решаль Ф.М., Поєдинок А.С., Чибісова О.Т. та інші.

Чим виміряти невимовний біль вдовиного серця, невечерпний смуток її очей, коли й донині пам'ятає, як у домівку прилетіла страшна звістка: “Ваш чоловік загинув смертю хоробрих”. Відразу ж обірвались всі надії. Чимало невгод випало на їхню долю. Тому на їх обличчях передчасно з'явилися глибокі зморшки, голови покрилися інеєм сивини.

На вечір “Не пішла війна в легенду”, що провели працівники бібліотеки – філії №7 м. Кіровограда запросили вдов, які розповіли дітям про те, як на їхні тендітні плечі лягла тяжка чоловіча робота і безкінечні думи й турботи про дітей, котрих самім доводилось ставити на ноги. Вони, жінки, відбудовували господарство, орали й, часом навпіл зі своїми сльозами, засівали землю, налагоджували повоєнне життя. Заочна зустріч “Солдатські вдови. Голубки сизокрили...” відбулась в Новгородківській РДБ.

Устинівська РДБ провела конкурс читців “Серед братських могил у краю степовім”, в Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей пройшов конкурс на кращий твір “Подвиг народу безсмертний”.

Виставки дитячих малюнків “Хай завжди буде сонце! Хай завжди буде мир!” відбулись в Онуфріївській та Петрівській районних бібліотеках, “Щоб у мирі зростали” пройшла в Гайворонській РДБ, “Люди! Бережіть мир!” в Новоукраїнській РДБ. В Богданівській бібліотечній філії

Знам'янського району, у м. Олександрія – “Земле! Перемогу не забудь!”. Під назвою “Вогняні барви” було організовано виставку дитячих малюнків на воєнну тематику в Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей. Конкурси дитячих малюнків “Ми вас пам’ятаємо” пройшли в Докучаївській бібліотеці-філії Устинівського району та “Свято слави, свято честі, свято Перемоги” в Олександрійській ЦРБ,

Всі бажаючі мали можливість представити свої роботи на виставку малюнків на тему: “Хай завжди буде сонце! Хай завжди буде мир!”, яка протягом місяця експонувалась у залі сприяння розвитку читання та творчих здібностей дітей відділу з надання бібліотечних послуг користувачам дітям дошкільного віку, учням 1-4 класів та їхнім батькам обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара.

Дні інформації “Безсмертна пам’ять” пройшли в Долинській РДБ, “Ніхто не забутий, ніщо не забуте” в Гайворонській РДБ, “Перемогу наближали, як могли” в Добровеличківській РДБ, “Пам’ятаємо. Славимо. Вшановуємо.” в Олександрійській ЦРБ, “Не заслужено забуті книги про війну” в Новгородківській РДБ, “Пам’ять полеглим – шана живим” в Знам’янській МЦБС, під час яких пропагувалась література про ратний подвиг юних героїв та тих, хто до останнього дня тримав у руках зброю, аби салютувати з нею Перемогу.

Сьогодні ставить перед бібліотекарями важливе і невідкладне завдання – виховання свідомого громадянина, патріота рідної землі, який володіє високою культурою, духовно та фізично досконалий, готовий жити у громадянському суспільстві. Саме тому працівники усіх бібліотек області, що обслуговують дітей, взяли активну участь в проведенні обласної акції “Нащадки пам’ять бережуть”, адже вона дала можливість ще раз привернути увагу підростаючого покоління до важких днів в історії нашої Батьківщини та українського народу, навчити їх з повагою ставитися до минулого, цінувати можливість жити в мирний час.

